

РЕШЕНИЕ

№ 4833

гр. София, 12.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 06.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **307** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.84, ал.1 във вр.с чл.76б, ал.1, т.2 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. К. Х., гражданин на И., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.Б., срещу Решение № 37-ОК/11.12.2024 г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците (ДАБ), с което не е допусната последващата молба на оспорващия за предоставяне на международна закрила, подадена с вх.№ КП-01-510/21.11.2024 г.

Подателят на жалбата счита, че оспореният акт е незаконосъобразен, като постановен в противоречие с материалноправните разпоредби на закона. Отрича тезата на административния орган, че не се е позовал на нови обстоятелства в последващата си молба, като излага подробни съображения. Отправя до Съда искане за отмяна на административния акт и връщане на преписката на интервюиращия орган с указания да допусне молбата до производство по предоставяне на закрила. В с.з. жалбоподателят не се явява, а процесуалният му представител адв.Б. поддържа жалбата и моли Съда да я уважи по изложените в нея съображения. Претендира присъждане на разноските по делото.

Ответникът – Интервюиращ орган в ДАБ - в с.з. чрез юк.П. оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена, а решението на интервюиращия орган да бъде потвърдено.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и

събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

По молба, подадена от жалбоподателя с вх.№ 114/17.01.2001 г., Председателят на ДАБ е постановил Решение № 208/31.03.2003 г. (л.42), с което на чужденеца е предоставена хуманитарна закрила за срок от 1 година.

По молба, подадена от жалбоподателя с рег.№ 4847/10.05.2004 г., Председателят на ДАБ е постановил Решение № 635/16.06.2004 г. (л.35), с което на чужденеца е предоставен хуманитарен статут.

По молба, подадена от жалбоподателя с рег.№ 4684/05.08.2019 г., Председателят на ДАБ е постановил Решение № 6635/26.11.2019 г. (л.31), с което е прекратен предоставеният на чужденеца хуманитарен статут. В това решение е посочено, че чуждият гражданин е напуснал страната ни и през продължителен период време не пребивава на територията ѝ; не е намерен на декларирания от него адрес. С тези си действия лицето е демонстрирало, че не се възползва от предоставената му закрила.

С последваща молба, подадена с вх.№ КП-01-510/21.11.2024 г., жалбоподателят е поискал предоставяне на международна закрила. В нея е посочил, че живее в Б. от 2000 г. и не я е напускал, говори български език и всичките му социални и публични контакти са в Б.. Същевременно в И. липсва сигурност, обстановката е нестабилна поради постоянни атентати и нападения от терористични групи, поради което животът му там би бил в опасност. С оглед на това е поискал да му бъде предоставен хуманитарен статут.

По молбата за закрила е постановено обжалваното Решение № 37-ОК/11.12.2024 г. на интервюиращ орган при ДАБ, с което молбата не е допусната до производство по предоставяне на международна закрила. В него административният орган е изтъкнал, че наведените от кандидата доводи не разкриват релевантни обстоятелства, които в значителна степен да увеличават вероятността на лицето да се предостави закрила. Подчертал е, че изградените от кандидата контакти в Б. и владееенето на български език не могат да обосноват допустимост на последващата молба.

След постановяване на обжалваното решение, на 12.12.2024 г. чрез адв.Б. е подадено допълнение към молбата, в която са доразвити доводите, изложени в молбата, като е посочено, че на територията на И. се извършва безогледно насилие. На вътрешно разселени сунитски араби е било забранено връщането им от милиции или KRG. Сунитите се чувстват дискриминирани, като въоръжени групи безразборно ги тормозят, сплашват и арестуват. Продължават терористичните заплахи от ИДИЛ. Акцентирал е, че с оглед религиозната си принадлежност няма как да разчита на гаранции за закрила и сигурност.

По делото се прие справка за актуалната общественно-политическа обстановка в И. – писмо вх.№ МД-02-63/29.01.2025 г. на дирекция Международна дейност в ДАБ (л.79).

При така установеното от фактическа страна Съдът достигна до следните правни изводи:

Оспореният акт е връчен надлежно на своя адресат на 17.12.2024 г., а жалбата, въз основа, на която е образувано настоящото производство, е подадена на 23.12.2024 г. (л.65), от упълномощен от жалбоподателя адвокат (л.25) и при наличието на правен интерес. Това мотивира Съда да приеме, че жалбата е процесуално допустима.

Обжалваното решение е издадено от А. К., мл.експерт в Регистрационно-приемателен център-С. на ДАБ, определен за интервюиращ орган със

Заповед № РД05-301/13.04.2022 г. на Председателя на ДАБ. Актът е издаден в срока по чл.76б, ал.1 във вр.с ал.2 ЗУБ, следователно е налице темпорална компетентност на административния орган. Решението е издадено в изискуемата от закона форма, съдържа реквизитите на индивидуален административен акт по АПК, мотивирано е с фактическите и правни основания за недопускане на молбата.

Не се установяват данни за нарушаване правата на жалбоподателя по чл.76в, ал.1 ЗУБ – липсват данни той да е потърсил съдействие и помощ от страна на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и на други правителствени или неправителствени организации (чл.23, ал. 1ЗУБ); да е поискал достъп до събраната информация, въз основа на която ще бъде взето решение (чл.29а ЗУБ) – в случая това е сторено след постановяване на обжалваното решение. Жалбоподателят не се ползва от временна закрила, което изключва приложението на чл.58, ал.7 ЗУБ – в случая през 2003 г. е била предоставена хуманитарна закрила, но впоследствие, през 2004 г. на чуждия гражданин е бил предоставен хуманитарен статут. Ето защо Съдът намира, че процедурата по проверка на допустимостта на последващата молба е надлежно проведена. Административният орган не е допуснал процесуални нарушения - изяснил е заявените от кандидата обстоятелства във връзка с индивидуалното му положение.

Правилно настоящата молба е приета за последваща. Легалната дефиниция на понятието "последваща молба" се намира в разпоредбата на § 1, т.6 от ДР на ЗУБ и се определя като молба за предоставяне на международна закрила в РБългария, която чужденецът подава, след като има прекратена или отнета международна закрила или производството за предоставяне на международна закрила в РБългария е приключило с влязло в сила решение и чужденецът не е напуснал територията на РБългария. Втората хипотеза - производството за предоставяне на международна закрила в РБългария да е приключило с влязло в сила решение и чужденецът да не е напуснал територията на Република Б., е дадена при условията на алтернативност след използвания от законодателя съюз "или", следователно за жалбоподателя е изпълнена втората хипотеза от нормативния текст - производството за предоставяне на международна закрила в РБългария е приключило с влязло в сила решение и чужденецът не е напуснал територията на РБългария, което е достатъчно да се приеме, че молбата му е последваща по смисъла на закона.

В този ред на мисли Съдът намира, че в настоящото производство не може инцидентно да се провежда контрол за законосъобразност на постановеното Решение № 6635/26.11.2019 г., с което е прекратен предоставеният на лицето хуманитарен статут, респ. не следва да се разглежда оплакването, че това решението до настоящия момент не му е връчено.

Правилото на чл.13, ал.2 ЗУБ предвижда, че подадена последваща молба за международна закрила, в която чужденецът не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение или относно държавата му по произход, се преценява по реда на глава шеста, раздел III. На свой ред нормата на чл.76а от закона визира задължението на административния орган да прецени допустимостта на последващата молба за международна закрила нейната, преди да се пристъпи към разглеждането ѝ по същество. Съгласно чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ в срок до 14 работни дни от подаването на последващата молба за международна закрила интервюиращият орган единствено въз основа на писмени доказателства, представени от чужденеца, без да се провежда лично интервю, взема решение, с което

не допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила. Процедурните правила относно разглеждането на последващите молби са уредени в чл.42 от Директива 2013/32/ЕС, като е предоставено на държавите-членки право да могат да уредят в националното си законодателство правила за предварителното разглеждане съгласно чл.40. Тези правила могат да задължават съответния кандидат да посочи фактите и да изложи доказателства, които оправдават новата процедура.

Нормата на това чл.33, § 2, б."г" от Директива 2013/32/ЕС обявява последваща молба за недопустима, ако не са се появили или не са били представени от кандидата нови елементи или факти, свързани с разглеждане на това дали лицето отговаря на условията за предоставянето на международна закрила по Директива 2011/95/ЕС.

По силата на чл.40, § 2 от Директива 2013/32/ЕС с цел вземането на решение относно допустимостта на молба за международна закрила съгласно чл.33, § 2, б."г" първоначално последващата молба за международна закрила е предмет на предварително разглеждане с цел да се определи дали по тази молба са се появили или са били представени от кандидата нови елементи или нови факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95/ЕС. Ако в предварителното разглеждане по § 2 бъде заключено, че са установени или представени от кандидата нови елементи или факти и те увеличават в значителна степен вероятността той да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95/ЕС, разглеждането на молбата продължава в съответствие с разпоредбите на глава II (чл.40, § 3 от Директива 2013/32/ЕС).

В случая интервюиращият орган е действал в съответствие с европейските процедурни правила.

За нови обстоятелства по смисъла на чл.13, ал.2 ЗУБ следва да се приемат не само тези, които са възникнали след приключване на предходното производство за предоставяне на закрила по ЗУБ, но и такива, които не са били изложени в него, с уточнението да са от съществено значение за личното положение на кандидата или страната му на произход, т.е. релевантни за правилното решаване на основния спор за наличието на материалноправните предпоставки по чл.9 ЗУБ за предоставяне на международна закрила. В тази връзка нови факти и обстоятелства следва да се тълкуват като новооткрити факти, т.е. самото откриване и навеждане на съответния факт или елемент от бежанската история следва да е станало след влизане в сила на предходното решение, респ. тогава те не са преклудирани при предходното разглеждане на молбата за закрила. Преклудирани са тези факти и обстоятелства, които вече са разгледани в предходните производства за закрила.

Съгласно Решение на СЕС от 10 юни 2021 г. LH срещу Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid по дело C-921/19: Член 40, параграфи 2 и 3 от Директива 2013/32 предвижда обработване на последващите молби на два етапа. Първият етап е с предварителен характер и има за предмет проверка на допустимостта на тези молби, докато вторият етап се отнася до разглеждането им по същество. Първият етап също се провежда на две стъпки, като всяка от тях е свързана с проверка на отделните условия за допустимост, установени в същите разпоредби. На първо място, чл.40, § 2 от Директива 2013/32 предвижда, че с цел вземането на решение относно допустимостта на молба за международна закрила съгласно чл.33, § 2, б."г" от тази

директива, първоначално последващата молба е предмет на предварително разглеждане с цел да се определи дали по тази молба са се появили или са били представени от кандидата нови елементи или нови факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95. Само ако действително са налице такива нови елементи или факти спрямо първата молба за международна закрила, разглеждането на въпроса за допустимостта на последващата молба продължава в съответствие с чл.40, § 3 от тази директива, за да се провери дали тези нови елементи и факти увеличават в значителна степен вероятността кандидатът да отговори на условията за предоставяне на този статут.

Според тълкуването на СЕС, предоставено в т.58 от Решение от 13 юни 2024 г. по дело С-563/22: чл.40 от Директива 2013/32, разглеждан във връзка с чл.12, § 1, б."а", второ изречение от Директива 2011/95, трябва да се тълкува в смисъл, че органът, който се произнася по основателността на последваща молба за международна закрила, е длъжен да разгледа фактите, представени в подкрепа на тази молба, включително когато тези факти вече са били преценени от органа, който окончателно е отхвърлил първата молба за международна закрила.

В последващата си молба жалбоподателят се е позовал на обстоятелства, които е счел за нови и относими към личната му бежанска история.

Тези негови доводи не се споделят от Съда.

За нови обстоятелства по смисъла на чл.13, ал.2 ЗУБ следва да се приемат тези, които са възникнали след приключване на предходното производство за предоставяне на закрила по ЗУБ, както и такива, които не са били изложени в него, но с уточнението да са от съществено значение за личното положение на чужденеца или страната му на произход. В случая не е спазено това изискване спрямо съдържанието на релевираните обстоятелства. Органът е уведомил жалбоподателя за възможността да представи доказателства относно нови обстоятелства, но такива не са представени.

И в предходното административно производство не е било спорно, че жалбоподателят е гражданин на И.. Обстоятелствата във връзка с актуалната обществено-политическа обстановка в страната му на произход са изяснени в хода на проведеното административно производство. Иракските власти си сътрудничат с Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН), с Международната организация по миграция (МОМ) и с други хуманитарни организации при предоставянето на закрила и помощ на бежанци, завръщащи се бежанци, търсещи убежище лица, както и други заинтересовани лица. Правителството обаче не разполага с ефективни системи за подпомагане на всички тези хора, до голяма степен поради липса на административен капацитет. В доклад на МОМ, посветен на реинтеграцията на лица в И., се посочва, че физическата безопасност на хората като цяло е осигурена. Същевременно, много общности са значително поляризирани според района и близо половината от анкетираните лица се притесняват, че насилието ще се повтори. Понастоящем в И. има почти пълен достъп до обществени услуги, въпреки че значителните недостатъци в качеството ограничават устойчивостта на процеса на реинтеграция. Нивата на заетост в страната до голяма степен се възстановяват до стойностите отпреди конфликта с "Ислямска държава" (ИД), но личните финанси остават слаби и всяко трето домакинство съобщава, че няма пари за достатъчно храна или може да си позволи храна, но не и други продукти. Пет години след края на конфликта с ИД в И. има значителен брой завърнали се лица. Около 80% от над 6 милиона души, принудително разселени от 2014 г. насам, са успели да се завърнат, като някои завръщания започват още през 2015 г. Това е положителна тенденция, особено в сравнение с други ситуации на продължително разселване, но въпреки това остават опасенията относно

трайността на тези връщания и дали семействата успяват да си възстановят напълно правата. В бюлетин на Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (ОСНА) се посочва, че пет години след приключването на военните операции срещу ИД хуманитарната ситуация в И. се подобрява значително, със забележим спад в броя на хората, нуждаещи се от хуманитарна помощ от 11 милиона души през 2017 г. до 2,5 милиона през 2022 г. Освен това успешното провеждане на демократични избори през октомври 2021 г., съчетано с възстановяването на държавните приходи до началото на 2022 г., позволява на федералното правителство на И. и на правителството на Иракски К. да имат значително подобрена позиция за предоставяне на основни услуги и защита на населението, включително разселените и завърналите се лица. В резултат на намаляващите хуманитарни потребности и наличието на силна архитектура за трайни решения, международният хуманитарен отговор в И. се намалява и се прилага ръководен от правителството подход съгласно Рамката на ООН за сътрудничество за устойчиво развитие. В доклад на Human Rights Watch се посочва, че след десетилетия на конфликт, понастоящем И. преживява най-стабилния си период от 2003 г. насам, когато започва ръководената от САЩ инвазия. Въпреки това, страната остава разделена, а проблемите, довели до масовите протести през 2019 г., остават неразрешени, включително недоволството от настоящата политическа система, неуспешните обществени услуги, влошената инфраструктура и ширещата се корупция.

В И. периодичните конфликти, както и въздействието на изменението на климата продължават да влияят върху живота на хората и понастоящем в страната има 1,2 милиона вътрешно разселени лица и 2,5 милиона души, нуждаещи се от хуманитарна помощ. Несигурността, липсата на средства за препитание и разрушените или повредените жилища възпрепятстват способността на хората да се завърнат по домовете си. Помощта на Световната продоволствена програма за И. се фокусира върху промяна на живота, спасяване на животи и подкрепа на правителството на И. с реформа на социалната защита, овластяване на младите хора и борба с изменението на климата към постигане на цел за устойчиво развитие, наречена "Нулев глад". Напредъкът на страната към посочената цел е възпрепятстван от предизвикателствата пред възстановяването на инфраструктурата в райони, засегнати от конфликта с ИД, слаби институции и управление, изменение на климата, забавено изпълнение на реформи и неадекватни възможности за младежта.

Мисията на ООН за подпомагане на И. обявява, че удължава мандата си до 31 декември 2025 г., след което ще прекрати операциите си в страната. Това решение идва вследствие на писмо от иракския премиер М. ал С. до генералния секретар на ООН А. Г. през май 2024 г., в което се иска прекратяване на мандата на горепосочената мисия.

В свободно достъпен на Интернет сайт [eoi.net](https://www.eoi.net) Доклад Iraq - Country Focus Country of Origin Information Report, May 2024, т. 1.2.1. Отношение към етно-религиозните малцинства, се съдържа следната информация: Десетилетията на конфликти и насилие сериозно засегнаха историческото етническо и религиозно многообразие на страната, особено етно-религиозните малцинства, и засилиха настоящите сектантски разделения и недоверие сред общностите. Независимо от признаването на свободата на религията и вярата, залегнали в конституцията на И., законодателната рамка и обичаите според съобщенията благоприятстват мюсюлманското мнозинство. Членовете на религиозните малцинствени групи продължават да изпитват „социално и политическо лишаване от права и ограничения върху свободата им на религията или вярата“. В някои случаи се твърди, че погрешни схващания и стереотипи подхранват речта на омразата срещу малцинствата, немюсюлмански малцинствени групи съобщават за случаи на отвлечения, заплахи, натиск и тормоз с цел да бъдат принудени да спазват ислямските традиции, главно от подкрепяни от И. милиционерски групи.

Милициите PMF (Народни мобилизационни сили) в М. и Ninewa засилиха политическото потисничество и изнудването спрямо сунитите, особено след изборите през октомври 2021 г. Съобщава се за незаконно задържане на малцинствени групи от PMF в провинция Ninewa, по-специално кюрди, туркмени и християни. Задържаните са арестувани на сектантска основа

и държани в тайни затвори в Ninewa. Както стана ясно от фокус група, проведена през декември 2022 г. от Action against Hunger в пет райони в Ninewa, сектантските и племенните напрежения продължават, докато социалното сближаване може да варира в зависимост от общностите.

Първоначално хуманитарен статут на чужденеца е предоставен поради наличието на вътрешен въоръжен конфликт в И.. След неговото преустановяване кандидатът е пребивавал в страната ни дълъг период от време, който предполага прекъсване на всякакви социални и културни връзки със страната на произход, каквито кандидатът и не съобщава, че поддържа. Налага се изводът, че по отношение на молителя не са били налице нови обстоятелства, свързани с разглеждането на това дали той представлява лице, на което да бъде предоставена международна закрила по смисъла на Директива 2011/95.

Законосъобразно интервюиращият орган при ДАБ не е допуснал молбата за разглеждане до производство за предоставяне на международна закрила.

Правилна е и позицията на административния орган досежно значението на изградените от молителя контакти в Б. и владеенето на български език, че същите не могат да бъдат основание за допускане на молбата за разглеждане в общо производство.

По възражението на жалбоподателя за дългогодишния период на пребиваване на територията на Б., е относимо тълкуването, дадено в решение на СЕС от 12 септември 2024 г. по дело С-352/23.

Според Решение на Съда (трети състав) от 5 юни 2014 г. по дело С-146/14 Директива 2008/115, не е предназначена да уреди условията за пребиваване на територията на дадена държава членка на граждани на трети страни в незаконен престой, решението за чието връщане не може или не е могло да бъде изпълнено.

ЗЧРБ не урежда възможност за предоставяне на право на пребиваване по хуманитарни съображения, каквато възможност е предоставена в разпоредбата на чл.6, § 4 от Директива 2008/115. Националното ни законодателство не предвижда възможност за уреждане на статута на пребиваване по „хуманитарни съображения“ на незаконно влезлия и намиращ се в страната ни чужд гражданин, нито съюзният акт в Директивата за връщане съдържа императивна разпоредба, която задължава държава членка да предостави право на пребиваване по причини от хуманитарен характер.

Съгласно т.48 от Решение на СЕС по дело С-352/23 Директива 2011/95 не препяства държава членка да предостави на лице, което няма статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, национална закрила, включваща и право на пребиване на територията на тази държава членка, като следва все пак да се има предвид, че предоставянето на такава закрила не попада в приложното поле на тази директива. Тази национална закрила обаче не трябва да се смесва със статута на бежанец или статута на субсидиарна закрила по смисъла на Директива 2011/95, тъй като в противен случай би се стигнало до нарушение на установения с последната режим. Поради това уреждащите националната закрила разпоредби трябва да позволяват ясното ѝ разграничаване от закрилата по посочената директива (т.49 от цитираното решение).

Съвкупната преценка на изложените дотук факти и обстоятелства налага извод за законосъобразност на обжалваното решение, като същото отговаря на условията за редовно действие на административен акт, което предпоставя отхвърляне на жалбата против него.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на А. К. Х., гражданин на И., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.Б., срещу Решение № 37-ОК/11.12.2024 г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците, с което не е допусната последващата молба на

оспорвания за предоставяне на международна закрила, подадена с вх.№
КП-01-510/21.11.2024 г.
Решението е окончателно.

СЪДИЯ: